

Kitabu cha Ayubu
Kikao cha 8: Mandhari Duniani
Na John Walton

Huyu ni Dk. John Walton na mafundisho yake juu ya Kitabu cha Ayubu. Hiki ni kipindi cha 8, Scene on Earth.

Utangulizi: Ayubu 1:1-5, Nchi ya Usi [00:22-1:26]

Kwa hiyo, sasa tuko tayari kuingia katika Kitabu halisi cha Ayubu. Tumezungumza yote juu yake. Tumezungumza juu ya vipengele vingi vyake, na sasa tuko tayari kuzungumza juu ya maudhui ya kitabu chenyewe. Katika sehemu hii, tutakuwa tukishughulika tu na tukio duniani, aya tano za kwanza za kitabu. Na kwa hivyo, tunatambulishwa kwa Ayubu kama mtu kutoka nchi ya Usi. Hiyo ina maana kwamba yeye ni mgeni na anatoka mahali fulani pa siri, pa siri, karibu kabisa na eneo la ulimwengu unaojulikana kwa hadhira ya Waisraeli wa kale. Kwa hivyo, anatoka katika eneo hili la jangwa la ajabu, eneo la jangwa la Siria, labda linalohusishwa na Edomu. Ni eneo linalojulikana kwa hekima yake.

Marafiki zake pia wanatoka eneo hilo. Kwa hivyo, kwa mfano, tuna Mtemani. Kwa hiyo, anatoka Temani. Kwa hiyo, ni eneo hilo lililo kusini na mashariki mwa nchi ya Israeli. Mwanzo 36 inaunganisha Usi na Esau, na tena hiyo inaweka vitu katika eneo hilo. Ufafanuzi wa mapema zaidi wa kitabu cha Ayubu, unaopatikana katika Septuagint, unaweka Uzi kati ya Idumea na Arabia. Kwa hivyo tena, kimsingi, mkoa huo. Kwa hiyo, kama tulivyotaja, Ayubu si Mwisraeli; yeye ni mgeni katika suala hilo, ingawa kitabu kinashughulikia masuala ya Waisraeli na kinashughulikiwa kwa hadhira ya Waisraeli.

Tabia na Matendo ya Ayubu kwa Ukamilifu [1:26-3:58]

Tunapata katika maelezo ya Ayubu mwenyewe kila kitu kimechorwa kwa kupita kiasi. Kwa hiyo, Ayubu hana lawama. Neno la Kiebrania ni *tam*, na yeye ni mnyoofu, *yashar*. Hizi zinarejelea mtawalia tabia yake na matendo yake. Na kwa hivyo, hapa kuna mtu ambaye ni mwaminifu kwa kila njia. Ni mtu mwadilifu. Hakuna lawama inayohusishwa naye au hatia. Ni mtu anayetenda kulingana na matarajio ya Mungu na anafurahia

upendeleo wa Mungu. Ikiwa tungetafuta maneno yaliyo kinyume kumwelezea Ayubu, tungetafuta maneno kama mtu anayetangazwa kuwa na hatia au anayechukuliwa kuwa mwovu, ambaye anasimama chini ya hukumu. Ayubu sio mambo hayo. Maneno yanayomuelezea ni kinyume cha hayo.

Wakati huo huo, haya si maneno ya ukamilifu usio na dhambi. Ayubu hayuko katika ulimwengu wa kimungu kulingana na tabia yake, lakini ni bora zaidi ambayo mtu anaweza kuwa, bora zaidi ambayo mwanadamu anaweza kuwa.

Anamcha Mungu, neno la Mungu hapa ni Elohim, si Yehova. Kwa hiyo, anamcha Elohim. Hiyo ina maana kwamba anamchukulia kwa uzito kulingana na kile anachojulikana. Tuna watu wengine aina ya nje ya Israeli ilivyoelezwa hivyo. Kwa mfano, mabaharia katika Kitabu cha Yona wanaelezwa kuwa walimcha Mungu. Na hiyo inatokana na kile kidogo wanachojua juu yake. Hata katika kitabu cha Mwanzo, Abimeleki anaelezwa kwa njia hiyo tofauti na Ibrahimu, ambaye ana uhusiano wa kibinafsi na Yahweh. Kwa hivyo, maneno haya yote yalionyesha Ayubu katika hadhi ya juu iwezekanavyo. Na tena, tumetaja matumizi ya kupita kiasi kuelezea mambo.

Mali za Ayubu kwa Ukamilifu [3:58-4:46]

Sasa mali zake na hadhi yake pia ziko katika eneo bora. Sio lazima kubuniwa, lakini kila kitu ni kikubwa. Kwa hivyo, hizi ni ubaguzi wa ng'ombe ngapi, ngamia ngapi, kondoo na mbuzi wangapi, kila kitu kinaonyeshwa kwa maneno bora. Amepata mafanikio na ustawi kwa viwango vya juu iwezekanavyo. Na hivyo, tena, kwa njia hiyo, tuna extremes imechezwa. Kwa sababu tu wao ni wa kupindukia haimaanishi kuwa si kweli au sahihi, bila shaka. Lakini tunapaswa kutambua kwamba uliokithiri ni muhimu sana ili kuhamisha majibu hayo rahisi kutoka kwa meza. Kwa hiyo, hapa tuna maelezo ya Ayubu.

Ucha Mungu wa Ayubu: mazoea ya kitamaduni [4:46-6:24]

Sasa, jambo ambalo bila shaka linavutia zaidi katika masuala haya ni suala la uchamungu wake. Katika mstari wa nne na wa tano, tukio linaelezwa kwa ajili yetu wakati wana na binti zake wangekusanyika kwa, inaonekana, karamu za kuzaliwa, au karamu za aina

fulani. Ayubu angekuwa na ibada hii ambayo aliifanya baadaye. Ni mpangilio ambao unashughulikia kwamba kuna uwezekano wa nje kwamba kosa fulani lilikuwa limetendwa. Tukisoma mistari hiyo, inasema hivi: "Wanawe walikuwa wakifanya karamu nyumbani mwao siku za kuzaliwa kwao. Nao walikuwa wakiwaalika dada zao watatu kula na kunywa pamoja nao. Wakati wa karamu ulipokwisha, Ayubu angefanya mipango ya kutakaswa. Asubuhi na mapema, alikuwa akitoa dhabihu ya kuteketezwa kwa ajili ya kila mmoja wao, akifikiri, 'Labda watoto wangu wamelaani mioyoni mwao.' Hii ilikuwa desturi ya Ayubu ya kawaida." Kwa hivyo, tunapata mazoezi haya. Pia ni katika mpangilio wa karamu ambapo hatimaye wanakutana na maangamizi yao katika sura ya kwanza, aya ya 18 na 19. Kwa hakika wanafanya karamu wakati nyumba inapoanguka juu yao na moto, na wanapoteza maisha yao. Ayubu ana wasiwasi kwamba labda walimlaani Mungu mioyoni mwao.

Watoto wanaolaani "Moyoni mwao" (6:24-7:07)

Sasa wazo hili la "mioyoni mwao", unapotumia hilo kutumika kwa mtu binafsi, linarejelea mawazo ya kibinafsi, lakini hii sio juu yao kama watu binafsi. Ni kuhusu mikusanyiko yao ya ushirika, karamu yao. Wakati kundi la watu ni sehemu ya tukio, linaweza kurejelea mawazo ya shirika au kushirikiwa kwa siri. Na tunapata sehemu katika Kumbukumbu la Torati kama Kumbukumbu la Torati 8:17, 18:21, na vivyo hivyo, Zaburi 78:18, ambapo wazo hili la "mioyoni mwao" ni mazungumzo ya ushirika yanayofanyika.

Laana/Mbariki Mungu [7:07-10:59]

Pia, inaposema "wamemlaani Mungu mioyoni mwao," haitumii neno la Kiebrania "laana." Inatumia neno la Kiebrania kwa "kubariki." Na kwa hivyo, haya ni matumizi ya neno "baraka". Kuweka neno "laana" na Mungu karibu na kila mmoja ilikuwa kuchukuliwa katika ladha mbaya. Na kwa hiyo, walitumia Mungu aliyebarikiwa. Kwa hiyo, hii kweli inasema kwamba labda "wamembariki Mungu katika mioyo yao." Sasa hii ni sehemu ya kwanza tu ya mwingiliano mzuri kati ya baraka na laana katika sura hizi za

mwanzo za Ayubu. Kwa hiyo, katika 1:11, pia katika 2.5 Mpingaji anapendekezwa Ayubu atabariki, yaani, amlaani Mungu usoni pake, tofauti na woga aliokuwa nao Ayubu, kwamba watoto wake wapate kubariki au kumlaani Mungu mioyoni mwao. Badala yake, Ayubu anambariki Mungu kweli, sio kumlaani Mungu, ingawa ni kitenzi kile kile ambacho Mpingaji alikuwa amependekeza. Mke wa Ayubu anamsihi amlaani Mungu; tena, kitenzi ni kubariki/kumlaani Mungu waziwazi na kufa katika sura ya pili, mstari wa tisa. Ayubu hajibu kwa kumbariki Mungu baada ya mzunguko huo wa pili, lakini pia hamlaani Mungu. Badala yake, analaani siku ya kuzaliwa kwake. Tunapata hilo katika sura ya tatu. Zaidi ya matumizi haya mahususi ya istilahi katika kuanzisha motifu ya kifasihi, mfumo msingi wa masimulizi unapaswa pia kuzingatiwa tunapofikiria jinsi maneno haya yanavyofanya kazi. Katika masimulizi, kumbuka Mungu amembariki Ayubu kwa watoto na mali katika sura ya kwanza, mstari wa 10. Si hivyo tu, bali Mungu amembariki Ayubu kwa mdomo kwa kumsifu kwa Mshindani. Wakati fulani baraka hutimizwa kwa sifa. Asili ya baraka hiyo ya mdomo, Mungu akimbariki Ayubu mbele ya Mshindani, inakuwa laana kwa njia fulani kwani ilifanywa kuwa msingi wa changamoto inayoongoza kwenye kupoteza ufanisi wa kimwili wa Ayubu.

Hatimaye, bila shaka, Mungu anarudisha baraka hizo za kimwili tunapokaribia mwisho wa kitabu. Kwa hivyo, kinyume cha laana-baraka inasimama kama kipengele muhimu cha motifu katika kitabu. Sasa, ni nini hasa kingehusika katika kumlaani Mungu? Hiyo ingeonekanaje? Kumlaani Mungu kunaweza kufikiriwa kwa njia mbalimbali. Kutumia jina la Mungu na kiapo kisicho na maana ingekuwa njia moja. Kutumia jina la Mungu pamoja na kupata maneno yenye nguvu. Kwa hivyo, hex au kitu cha aina hiyo. Kutumia maneno ya nguvu dhidi ya Mungu, katika kitu kama uchawi. Hata kungea kwa njia ya dharau, dharau au kashfa juu ya Mungu, kimsingi kumtukana Mungu. Kumdharau Mungu kwa kusema kwa uwazi au kwa uwazi kwamba Mungu hana uwezo wa kutenda, au kwamba Mungu ni mpotovu katika matendo au nia yake, kwamba Mungu ana mahitaji, au kwamba Mungu anaweza kudanganywa na kumfanya Mungu kuwa mdogo kuliko Mungu.

Sasa, kwa ubishi Ayubu anafanya baadhi ya haya katika shutuma zake dhidi ya Mungu, lakini anaonyesha hasira, si dharau. Na bado anadumisha uadilifu, kama tutakavyozungumza baadaye. Labda ni bora kufikiria kumlaani Mungu kama kuhusisha kukataa kwa dharau, kukataa, kupuuza heshima zinazofaa. Na, bila shaka, Ayubu hakufanya hivyo.

Tabia za Tamaduni za Ayubu, Mungu kama Mdogo [10:59-14:52]

Muhimu zaidi katika onyesho hili zima Ni kujaribu kuelewa tabia ya kitamaduni ya Ayubu. Kile Ayubu anachofanya si kielelezo sana cha kile anachofikiri kuhusu watoto wake bali kile anachofikiri kuhusu Mungu. Tukio hili katika mstari wa kwanza hadi wa tano linatuambia nini kuhusu kile Ayubu alichofikiri kuhusu Mungu? Ayubu anafikiria uwezekano kwamba kauli zisizolindwa za wana na binti zake zingeweza kutolewa katika muktadha wa karamu na kwamba Mungu angeudhishwa na taarifa hizo zisizolindwa, si za kupongeza sana.

Ingawa labda hata nia zisizo na hatia za msemaji, tunajua kwamba hii ilionekana kuwa uwezekano wa kweli katika ulimwengu wa kale. Tuna kipande cha Kiashuru kiitwacho Maombi kwa Kila Mungu. Na ndani yake, mwabudu ana wasiwasi sana yeye inaonekana anapata uzoefu mbaya. Ombi hili linajaribu kufanyia kazi suluhu. Anasema, "ikiwa nimekanyaga pasipo kukusudia mahali palipo patakatifu kwa mungu wangu au mungu wangu wa kike au mungu mke nisiyemjua, au mungu mke nisiyemjua. Ikiwa labda nimesema neno linalomchukiza mungu wangu au mungu mke wangu au mungu wa kweli nisiowajua mimi." Na anapitia orodha hii yote ya mambo ambayo huenda aliyafanya bila kukusudia ambayo yanaweza kuwa yalimuudhi mungu wake au mungu wake wa kike au mungu asiyemjua au mungu mke asiyemjua.

Tunaweza kuona basi kwamba maombi kama haya ni onyesho la wazo kwamba miungu inaweza kuwa ndogo sana. Wanaweza kuwa wanadai mambo ambayo wanadamu hawangekuwa na njia ya kujua kuyahusu. Tabia na tabia ya Ayubu ni juu ya lawama.

Lakini katika ufahamu wangu, mistari hii miwili kuhusu uchaji Mungu wa kiibada wa Ayubu inapendekeza kwamba mtazamo wake kwa Mungu unaweza kuwa na dosari. Inadokeza kwamba huenda anamfikiria Mungu kuwa mdogo.

Ni aina hiyo ya usemi unaofungua njia ya changamoto dhidi yake na Mshindani. Ikiwa Ayubu ana mwelekeo wa kumfikiria Mungu kuwa mdogo, anaweza kuwa tayari kufikiria hivyo, kwamba yote ni kuhusu faida na kwamba si juu ya uadilifu kwa kila mtu. Ni juu ya kujaribu kumpendeza Mungu aliyekasirika kwa urahisi.

Kwa hivyo, nina mwelekeo wa kufikiria kwamba aya ya nne na ya tano katika sura ya kwanza si sehemu ya sifa chanya za Ayubu. Kwa hakika inaonyesha mahali ambapo udhaifu katika silaha zake unaweza kuwa kwamba tayari anamfikiria Mungu kama kitu kidogo. Na ukweli ni kwamba, katika hotuba zake, hiyo itarudi, na ataelezea mambo hayo kwa uwazi zaidi.

Muhtasari wa Ayubu 1:1-5 [14:52-15:19]

Kwa hivyo, katika aya ya kwanza hadi ya nne, tunayo mpangilio ili masimulizi yaendeleo. Tumejifunza kuhusu Ayubu kutokuwa na lawama. Tumejifunza pia kwamba kuna chink katika silaha yake, na hiyo inaweza kunyonywa. Tutajua zaidi kuhusu hilo tukio la mbinguni litakapofunguka.

Huyu ni Dk. John Walton na mafundisho yake juu ya Kitabu cha Ayubu. Hiki ni kipindi cha 8, Scene on Earth. [15:19]